

Mexikansk skådespelare skapar streamingapp för döva

25 april 2024

Foto: Adobe stock

Den mexikanske skådespelaren Irving López utvecklar en app som lyfter fram andra döva och hörselskadade skådespelare. Irving har en hörselnedsättning själv. Appen ska samla serier och filmer som har teckenspråk, syntolkning, eller undertexter på en gemensam plattform, så att de lätt hittas.

Genom sin senaste roll i den romantiska komedin "El Roomie" visade Irving sitt engagemang för inkludering av döva i filmproduktioner. I filmen gestaltar han Guille, bästa vän till huvudpersonen. Guille använder teckenspråk för att hjälpa till att hitta kärleken åt en annan karaktär.

Irving kommer från en döv familj där teckenspråk är en naturlig del av vardagen. Med filmrollen och teckenspråket i bakgrunden ser Irving appen som ett viktigt steg mot att göra hörselskadade och döva personer synliga inom film- och TV-branschen. Genom att samla alla befintliga filmer där bland annat teckenspråket lyfts fram, vill Irving visa att det finns kvalitet hos döva och hörselskadade skådespelare och öppna fler dörrar för dem. Irving betonar samtidigt behovet av att skapa fler möjligheter för döva aktörer på populära streamingplattformar som Netflix, Amazon och ViX.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Iris Terapi lanserar stödjande

Samtal på teckenspråk

25 april 2024

Foto: Iris Terapi

Från och med maj 2024 kommer Iris Terapi att erbjuda stödjande samtal på teckenspråk. Det innebär att döva och hörselskadade personer kan ta del av terapi både online och på plats i Göteborg eller Örebro.

Med lång erfarenhet av att arbeta med döva, hörselskadade och personer med dövblindhet, strävar Iris Terapi efter att erbjuda stöd till alla, oavsett var de bor i landet. Nu erbjuder de psykoterapi både för privatpersoner och arbetsgivare.

Tjänsten kommer i första hand att tillhandahållas online via säkra videosamtal, men kan även erbjudas på plats i Göteborg och Örebro vid behov. Iris Terapi har ett nätverk av teckenspråkiga psykologer och personer med kompetens inom andra områden. Alla personer som jobbar med Iris Terapi övervakas av en psykoterapeut som ansvarar för behandlingarna. Det görs för att kunna säkerställa högsta möjliga kvalitet och trygghet.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

EU-projekt som uppdaterar undervisningsmaterial på teckenspråk

25 april 2024

Foto: stemsil.eu

STEMSiL är ett europeiskt projekt som fokuserar på att undervisa döva barn i ämnena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Projektet syftar till att utveckla innovativa metoder och

verktyg för att göra lärandet mer tillgängligt.

Utvecklingen inom ämnena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik går ständigt framåt. Döva och teckenspråkiga elever hänger inte med i utvecklingen då det saknas uppdaterade material. Därför har EU-projektet STEMSiL bildats. STEMSiL är en förkortning för Science, Technology, Engineering and Math in Sign Language. Fritt översatt: Vetenskap, teknik, ingenjörskap och matematik på teckenspråk.

STEMSiL startade 2022 och pågår till 2025. Under den treåriga perioden får projektet finansiering från EU. Sex länder är involverade i projektet; Tyskland, som initierade projektet, Frankrike, Portugal, Spanien, Italien och Grekland. Två personer från varje land deltar aktivt i projektet. Projektet samarbetar också med olika experter som delar med sig av sina kunskaper och erfarenheter. Experterna består av personer från universitet, skolor för döva barn, föräldraföreningar för döva elever och från privata organisationer som fokuserar på utbildning.

MédiaPi, vår DJE-partner i Frankrike, har intervjuat Honesty Willoughby, en av de franska representanterna i projektet. Hon berättar att projektet har fem faser. Bland annat ska projektet besöka skolor för att träffa lärare och döva elever. Under besöken ska projektet observera deras pedagogik, filma dem samt samla information. När allt är samlat genomförs en jämförande analys varpå en sammanfattning görs och publiceras.

Just nu är projektet inne på sin tredje fas, där fokus ligger på att samla in teckenspråk från döva och visa för allmänheten. Den fjärde fasen handlar om att sprida projektets information. Projektet ska också bjuda in lärare från olika länder för att träffas, ha lektioner, föreläsningar och workshops tillsammans. Den femte och sista fasen är en sammanfattningsfas. I slutet av fasen åker alla representanter i projektet till Tyskland för att träffas och ge föreläsningar samt för att presentera projektets resultat.

Honesty och hennes franska kollega säger att detta projekt innebär mycket arbete men anser att det kommer att vara mycket användbart för alla, såväl lärare som tolkar, men också för andra yrkesverksamma, forskare, föräldrar samt elever.

STEMSiL hemsida skapades 2023 och är tillgänglig på deltagarländernas respektive språk samt på engelska. På hemsidan kommer projektet att presentera olika döva yrkesverksamma som utövar olika yrken.

Estelle Arnoux, MédiaPi

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Isabel Engwall en av sex finalister till Årets Örebroare 2023

25 april 2024

Foto: Privat

Sedan 1996 har priset för Årets Örebroare delats ut till en person som har gjort något utöver det vanliga för att hjälpa människor. I år fick tidningen Nerikes Allehanda ett hundratal nomineringar. Sex finalister har valts ut och presenterats i tidningen där det nu går att rösta fram till den 23 maj. En av finalisterna är döva Isabel Engwall.

Isabel är 43 år och har kämpat för dövas rättigheter sedan hon var barn. Hon har aldrig låtit sin dövhet hindra henne från att göra skillnad i samhället. Nu har Isabel blivit nominerad till Årets Örebroare för sitt engagemang och sin kamp för att förbättra situationen för döva i arbetslivet och samhället i stort. Vinnaren av Årets Örebroare kommer att presenteras efter att röstningen avslutats.

När Isabels familj upptäckte att hon var döv, flyttade de till Kumla. Hon gick på Birgittaskolan och som tonåring drömde hon om att bli åklagare eller advokat. År 2020 blev Isabel den första döva nämndemannen i Sverige. I rollen som nämndeman ser Isabel en möjlighet att visa att döva personer kan bidra på samma sätt som hörande, något som flera visat att de tvivlat på. Idag är Isabel nämndeman i Örebro tingsrätt, men de har ännu inte bestämt sig för hur hennes uppdrag ska genomföras på grund av oklarheter kring teckenspråkstolkningens finansiering.

Isabels bidrag till samhället är en påminnelse om vikten av att kämpa för rättvisa och jämlikhet för alla medborgare, oavsett bakgrund eller förmåga.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döva lär sig trafiksäkerhet genom drifting

25 april 2024

Foto: Adobe stock

I lördags den 20 april fick en grupp döva ungdomar lära sig om trafiksäkerhet genom drifting i Kapstaden, Sydafrika. Ungdomarna kom från the Al-Waagah Institute for the Deaf.

I motorsporten drifting sladdar föraren avsiktligt med bilen. Ungdomarna fick sitta i passagerarsätet i olika driftbilar och fick handledning av erfarna förare. Syftet med evenemanget var att lära deltagarna att kontrollera bilen samt andra viktiga trafiksäkerhetsaspekter på ett roligt och engagerande sätt.

Evenemanget arrangerades av organisationen G-CAP som vill uppmuntra unga förare att bli ambassadörer för säker körning i trafiken. Grundaren Deon Daniels, säger att förståelsen för trafiksäkerheten är särskilt viktig för döva, med tanke på deras svårigheter att uppfatta ljud i trafiken.

Farinaaz Samaai, kassör och samordnare för kompetensutveckling på Al-Waagah berättar för tidningen Independent Online att hon var glad över att se döva delta i ett evenemang som traditionellt är inriktat mot hörande, för flera av ungdomarna var detta första gången de fick denna möjlighet.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Sydkoreas första K-popgrupp på teckenspråk

25 april 2024

Foto: Instagram @big_ocean.official

Den 20 april var det funktionsnedsättningsdagen i Sydkorea. I samband med det gjorde landets första teckenspråkiga K-popgrupp "Big Ocean" sin debut. Gruppen består av huvudsångaren Park Hyun-jin samt rapparna Lee Chan-yeon och Kim Ji-seok.

Varje medlem i gruppen Big Ocean har förlorat sin hörsel vid olika tidpunkter i livet. Alla tre använder CI (cochlea implantat) eller hörapparater. Dock kunde ingen av dessa tre flytande teckenspråk så inför debuten fick de träna låtarna på koreanskt teckenspråk. Inte nog med det, de lärde även sig låtarna på amerikanskt teckenspråk och internationella tecken. Detta har dock skapat kritik på nätet, då vissa tycker att gruppen borde satsat på att kunna ett teckenspråk flytande innan de tog sig an andra teckenspråk.

Trots att de tre gruppmedlemmarna hade stabila yrkeskarriärer bestämde de sig för att följa sina drömmar om att bli popidoler. Kim fick ofta råd att välja fysiska eller tekniska jobb på grund av sin funktionsnedsättning men han valde att trotsa råden och följa sin passion för musik.

Park berättade för tidningen The Chosun Daily att han lärde sig att sjunga med hjälp av en mobilapp och memorerade varje ton genom känslan i sina magmuskler. Medan de övade dansen använde de smarta klockor och skärmar för att hålla takten.

Deras debutlåt är en nyinspelning av K-popgruppen H.O.T:s låt 'Hope' med teckenspråk integrerat i koreografin. Park hoppas att Big Ocean ska övervinna stereotyper och fördomar. Han strävar efter att människor ska känna igen dem som en vanlig idolgrupp som är imponerande, oavsett deras funktionsnedsättningar.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döv man attackerad av okänt djur vid flod

25 april 2024

Foto: Adobe stock

Den Kenyanska tidningen The Star skriver idag den 22 april att en döv man attackerades i lördags av ett för honom okänt djur vid en flod. Mannen heter Mark Ogega och är 27 år gammal, han behandlas nu på ett sjukhus för skador på låren.

Det var vid floden Mogonga i Kenya som Mark kämpade hårt för att befria sin fot när det våldsamma djuret kämpade för att dra ner honom i floden. Under söndagen behandlade läkare på ett sjukhus i Ogembo Mark med motgift som en säkerhetsåtgärd. Läkarna har också undersökt om Mark är förgiftad och säger att Mark är utom fara nu.

Invånarna i byn har letat efter djuret längs flodbankerna, utan framgång. Eftersom Mark är döv har kommunikationen varit komplicerad och han har med gester försökt beskriva djuret som angrep honom som ett djur med fyra ben och med stora ögon. På sjukhuset har man visat foton på olika djur, utan att Mark kunnat identifiera djuret. Mark berättar att djuret klättrade upp från flodbanken och försökte binda honom med svansen när han kämpade emot. Djuret lyckades bara bita Mark innan han kom loss.

Dorcas Ogega, Marks mamma, berättade för journalisterna att hennes son var ute och passade familjens ko nära flodbanken när han kom springande efter det våldsamma angreppet. Han blödde och hans byxor hade rivits sönder under attacken. Dorcas och Marks farbror ordnade transport till sjukhuset.

Marks fru, Linet, vädjar nu till regeringen om hjälp för att få ihop pengar till sin

mans behandling. De äldre byborna vill att naturvårdsorganisationen Kenya Wildlife Service hjälper till att spåra djuret och om möjligt att ge familjen kompensation. Barn som går till skolor i närheten riskerar sina liv dagligen genom att gå genom floden för att komma till Bombaba och Don Boscos grundskolor.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

---

13 dövidrottare inbjudna till Stockholms stadshus

25 april 2024

Foto: Adobe stock

I mars skrev Teckenrapport om Örebro läns idrottare som bjudits in till Örebro slott för deras SM vinster eller internationella mästerskapsmedaljer. Nu är det Stockholms stads tur att hylla sina idrottare som tagit SM guld under 2023.

Det är SM guldmedaljörer på seniornivå som bjudits in och av alla inbjudna, har 13 personer från IK Hephata bjudits till ceremonin som hålls i Stockholms stadshus den 24 april.

IK Hephata har publicerat på deras hemsida vilka som är inbjudna för att ta emot hyllningar; I Orientering är det Frej Fredman, Josefin Häggdahl och Nils Forsberg-Rundström. I padel är det Peter Bergman Bergkrantz, Matilda Bergman Bergkrantz och Niklas Wanjura. I bowling är det Mairi Shadabi, Irené Ryden, Liva Vaivade, Szczepan Drapsa, Anders Nordell, Ruslanas Minkevicius och Albin Wase.

Vi på Teckenrapport gratulerar till fina prestationer.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Uruguays första döva advokat, en dröm som blir sann?

25 april 2024

Foto: Creative commons

34-åriga Camila Ramírez Aviaga från Uruguay kan bli landets första döva advokat. Just nu går hon sitt tredje år på juristutbildningen och är idag den första döva medlemmen i kommunfullmäktige i Lavalleja.

Hennes resa har inte varit enkel, men stöd från organisationer som Deaf Law Advocate WorldWide (DLAW) och Alexander Graham Bell Academy for Listening and Speaking (AG Bell) har hon kunnat komma så långt som hon kommit idag. Tack vare dessa stöd kan Camila beställa teckenspråkstolkare samt använda ett transkriberingsverktyg i sin utbildning.

Camilas framgångar är inte bara hennes egna utan representerar också en seger för dövsamhället och kampen för inkludering och jämlikhet. Hon berättar för Montevideo Portal att hon under dessa tre års studier bättre kommit att förstå de behov som personer med funktionsnedsättningar har inom det juridiska området. Just vad gäller döva och teckenspråket så har det uruguayanska teckenspråket exempelvis ännu inte uppdaterats i civillagen, något hon vill ändra på.

Med Camila som ledare och förebild ser framtiden ljusare ut för döva i Uruguay och runt om i världen.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

I helgen avgjordes Bowling SM

25 april 2024

Foto: Mairi Shadabi

Under helgen den 20-21 april arrangerade IK Hephata årets individuella SM i Bowling samt SM i tvåmanna på Bowl4Joy i Vårby, Stockholm. Vid tävlingarna slogs 15 damer och 23 herrar om titeln Sveriges bästa dövbowlare. Trots att det inte blev någon fyrmanna-tävling i år på grund av få anmälda lag, så bjöd helgen på en rad spännande och tuffa matcher.

Tävlingen inleddes av damerna på lördagsmorgonen följt av herrarna senare under dagen. Samtliga spelare genomförde sex serier både under lördag och söndag, totalt 12 serier. Under söndagen bestämdes startordningen efter lördagens resultat.

Efter intensiva spelomgångar stod de främsta spelarna klara för finalen, som genomfördes i en karusellmodell där de bästa fortsatte till en avgörande final.

IK Hephata tog inte bara rollen som arrangörsförening utan visade också sin styrka på banan, med ett lag som dominerade resultattavlan. Både dam- och herrklasserna bestod av starka utmanare. I damklassen stack Mairi Shadabi och Liva Vaivade ut då de delade tredjeplatsen i individuella SM samt vann tvåmanna SM. Vann gjorde Emma Sätterlund från Trollhättans IK. I herrklassen vann Albin Wase och tillsammans med Ruslanas Minkevicius vann han också tvåmanna SM.

En intressant observation var också debutanten Clara Anderssons deltagande, blott 12 år gammal, lär vi få se henne fler gånger framöver?

Mathias Andersson, den nyutträdde huvudansvarige berättar att utöver helgens tävlingar ligger fokus på landslagsverksamheten och dess förberedelser inför Deaflympics 2025 i Tokyo.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com